

HDR AFFALDSANALYSE // 2024

RANDERS KOMMUNE

HOLD
DANMARK
RENT

VIDEN OM
affald

VIDEN TIL TIDEN

Vi har hermed fornøjelsen af at præsentere resultaterne af HDR Affaldsanalyse for henkastet affald gennemført i Randers Kommune i 2024.

Tidligere har vi først udarbejdet og fremsendt denne analyserapport, når analyserne i alle deltagende kommuner var tilendebragt. Men som noget nyt i år, har vi valgt at sende den så tidligt som muligt, simpelthen fordi vi ønsker at I skal kunne nyttiggøre viden fra denne analyse så hurtigt som muligt, - eventuelt i forbindelse med anvendelse af dette års SUPD kompensation.

Dog betyder det i sagens natur, at I ikke vil kunne finde en sammenligning med andre kommuner i jeres kommunegruppe i denne rapport, men den del sender vi til jer i et appendiks sidst på året.

Udover de centrale nøgletal og den generelle præsentation af analysens resultater, har vi igen i år valgt at stille skarpt på kommunens kritiske lokaliteter og i særdeleshed dem som er udfordret af grænseflader til andres arealer og dermed forpligtelser. Vi håber det vil være med til at skærpe opmærksomheden på, at I er flere der deler ansvaret derude og dermed også flere der kan og skal løfte opgaven.

Endelig vil jeg bede jer allerede nu at sætte et X i kalenderen torsdag den 27. marts 2025. Her holder vi den næste Hold Danmark Rents Videns- og Inspirationskonference og denne gang på Egeskov Slot på midtfyn. Vi håber at se jer alle!

God læselyst og på gensyn derude!

Anette Juul,
Direktør Hold Danmark Rent

FORUDSÆTNINGERNE

HOLD DANMARK RENT AFFALDSANALYSE 2024

20 forskellige typer af lokaliteter er omfattet af HDR Affaldsanalysen. Det er HDR der angiver typerne af lokaliteter mens det er den enkelte kommune, der finder adresserne, der repræsenterer disse steder i det offentlige rum. Hver lokalitet indeholder 4 målepunkter, der måler 100 meter i længden og 6 meter i bredden.

Analysen strækker sig over 3 dage og foregår i dagtimerne fra 09 til 18 på hverdage. Analysen i Randers er gennemført i uge 24.

HDR gør selv arbejdet ude på alle lokaliteterne, da det er vigtigt at have viden, erfaring og rutine i indsamlingen af data.

Analysen er et øjebliksbillede og en tendensanalyse, som er udviklet og målrettet kommunens driftsledelse.

FORDELINGEN AF AFFALDSTYPER

HDR Affaldsanalyse tager udgangspunkt i en optælling af affald på de udvalgte lokaliteter. I Randers Kommune har vi i år optalt 7.674 stykker affald på de 20 lokaliteter.

62% ER SKOD

Alle skod tælles med, - både nye og gamle.

19% ER SMÅT AFFALD

Småt affald er mindre end et kreditkort og antager alle materialetyper. Nikotinposer er i år talt med i denne kategori. Nikotinposer tælles særskilt hvert andet år.

19% ER STORT AFFALD

Stort affald er større end et kreditkort og antager alle materialetyper.

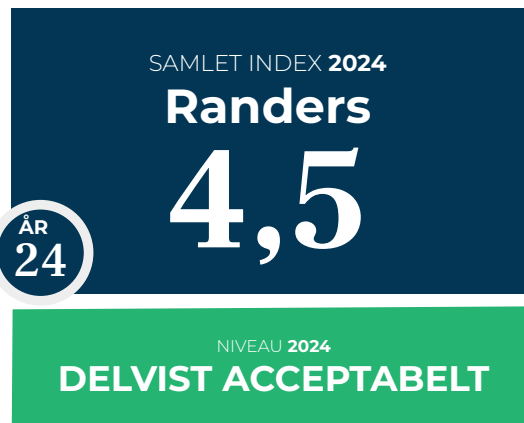

VI GØR STATUS

Samlet analyseresultat i **Randers** Kommune

HDR Affaldsanalysen er gennemført i uge 24 i Randers Kommune, hvor 20 forskellige lokalitetstyper er blevet kortlagt for henkastet affald. Hver lokalitet består af 4 målepunkter, som samlet scorer et gennemsnitligt renhedsindeks. Når indekset for alle 20 lokaliteter lægges sammen, så fremkommer det samlede renholdelsesindeks for hele kommunen. Renholdelsesindekset går fra 1 til 9, hvor 1 er meget tilfredsstillende og 9 meget kritisk.

Randers Kommune har opnået et samlet resultat på Indeks 4,5 og befinder sig dermed på et delvist acceptabelt niveau. Det er bedre end sidste år, hvor indeks var 5,2.

HDR AFFALDSINDEKS

Skema 1: Indeks niveauer	Indeks Tal	Indeks Gruppering	Antal stykker affald		
			Stort affald	Småt affald	skod
Meget tilfredsstillende niveau	1	Tilfredsstillende niveau: Gennemsnittet i affaldsmængder for de 4 målepunkter pr. lokalitet, er på et tilfredsstillende niveau.	0-2	0-5	0-5
Tilfredsstillende niveau	2		3-5	6-10	6-15
Acceptabelt niveau	3	Acceptabelt niveau: Gennemsnittet i affaldsmængder for de 4 målepunkter pr. lokalitet, er på et acceptabelt niveau.	6-9	11-20	16-30
Delvist acceptabelt niveau	4		10-14	21-35	31-45
Ikke acceptabelt niveau, men dog ikke kritisk	5	"GRÅZONE" niveau: Renholdelsesniveauet er ikke kritisk, men heller ikke acceptabelt.	15-20	36-50	46-65
Delvist kritisk niveau	6	Kritisk niveau: Gennemsnittet i affaldsmængder for de 4 målepunkter pr. lokalitet, er på et kritisk niveau. Lokaliteten bør optimeres under hensyn til en forbedring af renholdelses kvaliteten	21-35	51-65	66-99
Kritisk niveau	7		36-60	66-99	100-300
Meget kritisk niveau	8	Meget kritisk niveau: Gennemsnittet i affaldsmængder for de 4 målepunkter pr. lokalitet, er på et uacceptabelt kritisk niveau. Lokaliteten bør prioriteres højt i forhold til en forbedring af renholdelses kvaliteten	61-90	100-200	301-500
Helt uacceptabelt kritisk niveau	9		>90	>200	>500

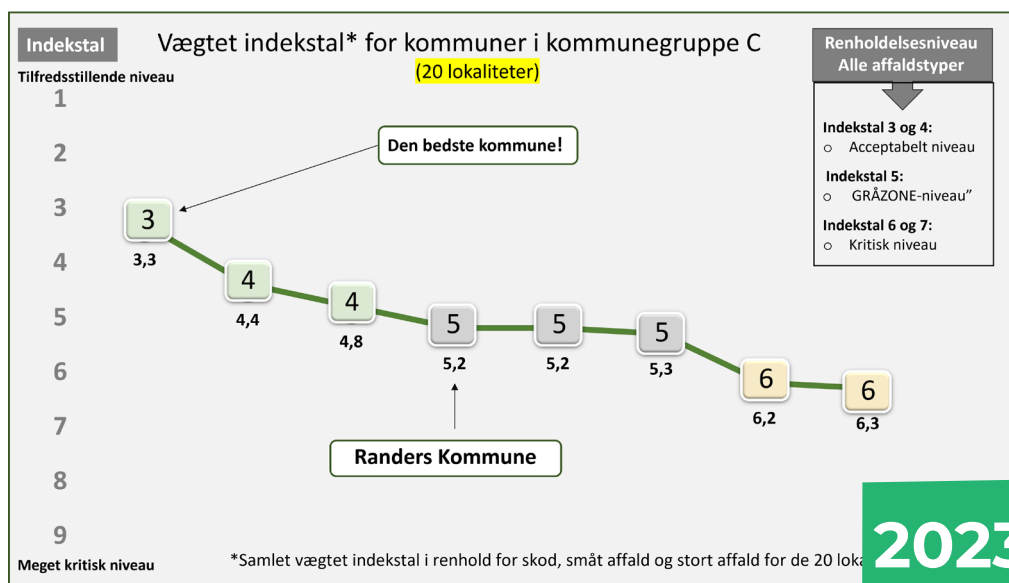
RANDERS KOMMUNE

HISTORISK UDVIKLING I RENHOLDELSESNIVEAUET

Indeks tal	Skema 3: Renholdelsesbedømmelse i Randers Kommune	Samlet renholdelsesindeks i Randers Kommune over 4 driftsår			
		2021	2022	2023	2024
1	Meget tilfredsstillende niveau				
2	Tilfredsstillende niveau				
3	Acceptabelt niveau				
4	Delvist acceptabelt niveau	4,2	4,4		4,5
5	"Gråzoneniveau"			5,2	
6	Delvist kritisk niveau				
7	Kritisk niveau				
8	Meget kritisk niveau				
9	Helt uacceptabelt kritisk niveau				

I Randers Kommune er de samlede mængder af henkastet affald faldet med 27% fra 2023 til 2024.

Herunder ses Randers Kommunes placering i forhold til de øvrige kommuner i kommunegruppe C i 2023. Placeringen i 2024 bliver eftersendt i efteråret, når vi har 2024 tal for alle kommuner.

RANDERS KOMMUNE

HVILKE LOKALITETER ER MEST UDFORDRET AF HENKASTET AFFALD

Lokalitet Nr.:	Skema 4 Adresser for de 20 lokaliteter:	Vægtet indeks	Styktal 2024*	Andel af affaldsmængden for TOP-5 lokaliteterne:
1	Storegade	7,4	1365	54% af affaldsmængden er optalt på TOP-5 Lokaliteter som er de mest kritiske lokaliteter i analysen vedr. renhold.
5	Randers Busterminal, Dytmærskens 12	6,5	781	
9	Nørreport/Adelgade	6,5	686	
2	Jernbanegade	6,5	644	
11	Jens Otto Krags Plads	6,4	637	
13	Vestergade 30	6,4	631	
8	Hobrovej nr. 250	5,7	438	
6	Randers Regnskov P	5,7	420	
3	Snaregade 4	5,6	401	
10	Nørrevangs skolen, Hadsundvej 83	4,9	354	
12	Paderup Boulevard	4,8	312	
4	Tronholmparken	3,4	210	
7	Grenåvej 31/ Grønvang Grill	3,3	171	
19	Faldbro Klatrepark, Skovboulevarden 37	3,0	110	
15	Stevnstrup ved Brugsen	2,8	110	
16	Kildevej 23	2,8	94	
14	Vangdalsparken, Gl. Hobrovej 116	2,7	127	
17	Fugletårn ved Randers Naturcenter, Gudenåvej 20	2,2	85	
20	Opholdssted ved Fladbro	2,0	44	
18	Vorup Dam, Skanderborggade 62	2,0	54	
Samlet gennemsnitsindeks for TOP-5 lokaliteterne i 2024:		6,6	Delvist kritisk niveau i renhold	
Samlet gennemsnitsindeks for de øvrige 15 lokaliteter i kommunen:		3,8	Acceptabelt niveau i renhold	
Indekstal for alle 20 lokaliteter:		4,5	Delvist acceptabelt niveau	

*Samlet styktal for skod, småt affald og stort affald

Adresserne er ordnet efter indekstal - de højeste først.

Top-5 lokaliteterne udgør 54% af den samlede mængde affald optalt i Randers Kommune.

Ved at gøre en indsats på disse kritiske lokaliteter og evt. andre tilsvarende lokalitetstyper i kommunen, vil man således nå langt i nedbringelse af affaldsmængderne.

I forhold til 2023 er Snaregade, Hobrovej og Vestergade ikke længere i Top 5 over kritiske lokaliteter. Her er altså optalt forholdsvist mindre affald i 2024.

Til gengæld er Jernbanegade, Busstationen og Jens Otto Krags Plads kommet i Top 5 og er således mere belastet af henkastet affald end i 2023. Ligeledes er affaldsmængderne på Storegade er steget.

ÅRENE 2022 - 2024

SAMLEDE OPTALTE AFFALDSMÆNGDER

Skema 7 Lokalitet Nr.:	Lokalitetsadresser: Styktal på tværs af skod, småt affald og stort affald. Adresseerne med gul bundfarve er TOP-5 lokaliteter. Se TOP-5 i skema 4.	Styktal 2022	styktal 2023	styktal 2024*	TOP-5 Forskel i mængder fra 2023 til 2024 (Procent)
1	Storegade	1660	1189	1365	15
2	Jernbanegade	474	822	644	-22
3	Snaregade 4	452	704	401	
4	Tronholmparken	197	558	210	
5	Randers Busterminal, Dytmærskens 12		647	781	21
6	Randers Regnskov P	344	764	420	
7	Grenåvej 31/ Grønvang Grill	217	329	171	
8	Hobrovej nr. 250	643	889	438	
9	Nørreport/Adelgade	886	1402	686	-51
10	Nørrevangs skolen, Hadsundvej 83	546	365	354	
11	Jens Otto Kraghs Plads	162	482	637	32
12	Paderup Boulevard	706	593	312	
13	Vestergade 30	560	808	631	
14	Vangdalsparken, Gl. Hobrovej 116	225	225	127	
15	Stevnstrup ved Brugsen	148	161	110	
16	Kildevej 23	51	184	94	
17	Fugletårn ved Randers Naturcenter, Gudenåvej 20	54	106	85	
18	Vorup Dam, Skanderborggade 62	67	85	54	
19	Faldbro Klatrepark, Skovboulevarden 37	140	199	110	
20	Opholdssted ved Fladbro	51	69	44	
Samlet affaldsmængde i analysen pr. år:		7583	10581	7674	
Samlet ændring i affaldsmængder fra 2023 til 2024:				-27%	

*Samlet styktal for skod, småt affald og stort affald

Røde markeringer viser stigning i affald med %. Grønne markeringer viser fald i affald i %. Begge i forhold til 2023 for de fem mest kritiske lokaliteter.

Affaldsmængderne er samlet faldet med 27% i 2024 ift. 2023. Specielt er der blevet meget rene-re på Hobrovej og Snaregade.

På Jens Otto Kraghs Plads, Busterminalen og Storegade er affaldsmængderne derimod steget. Til trods for et stort fald i affaldsmængderne på Nørreport er den stadig i Top 5.

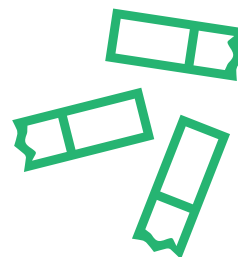

ET SÆRLIGT FOKUS PÅ SKOD

Nedenstående skema viser hvor der ligger flest skod i Randers Kommune. Røde markeringer viser stigning og grønne markeringer viser fald i affald i % fra 2023 til 2024.

De samlede skodmængder er faldet med hele 37% i 2024 ift. 2023. Der har været fald i skodmængderne på næsten alle lokaliteter, men på Buserminalen og på Jens Otto Krags Plads har der været en stigning i skod i forhold til sidste år.

Småt affald er faldet med 24%, men det er værd at være opmærksom på, at stort affald er steget med 26%

Skema 8 Lokalitet Nr.:	Lokalitets adresser: Lokaliteter med gul bundfarve er TOP-5 lokaliteter: Se TOP-5 i skema 4.	Skod styktal 2022	Skod styktal 2023	Skod styktal 2024	TOP-5 Forskel i mængder fra 2023 til 2024(%)
1	Storegade	806	876	873	0
2	Jernbanegade	352	643	408	-37
3	Snaregade 4	365	605	316	
4	Tronholmparken	73	243	76	
5	Randers Buserminal, Dytmærskens 12		464	526	13
6	Randers Regnskov P	257	571	288	
7	Grenåvej 31/ Grønvang Grill	94	247	110	
8	Hobrovej nr. 250	475	623	203	
9	Nørreport/Adelgade	636	1194	473	-60
10	Nørrevangs skolen, Hadsundvej 83	393	199	167	
11	Jens Otto Krags Plads	87	327	452	38
12	Paderup Boulevard	366	190	88	
13	Vestergade 30	407	720	509	
14	Vangdalsparken, Gl. Hobrovej 116	183	145	70	
15	Stevnstrup ved Brugsen	67	47	46	
16	Kildevej 23	33	125	30	
17	Fugletårn ved Randers Naturcenter, Gudenåvej 20	33	63	40	
18	Vorup Dam, Skanderborggade 62	28	56	14	
19	Faldbro Klatrepark, Skovboulevard 37	85	128	47	
20	Opholdssted ved Fladbro	13	26	4	
Samlet antal optalte skodmængder pr. år:		4753	7492	4740	
Samlet ændring i skodmængder fra 2023 til 2024:			-37%		

KRITISKE LOKALITETER

Skema 9:
TOP-5 lokaliteterne med mest affald i 2024 analysen:

Lok. Nr.:	Lokalitetstype:	Lokalitets adresse:	Antal styk affald optalt pr. kritisk lokalitet i 2024 for de 3 affaldsgrupper:			
			Skod	Småt affald	Stort affald	I alt i 2024:
1	Torve og Pladser	Storegade	873	359	133	1365
5	Tog- og busstationer	Randers Busterminal, Dytmærskens 12	526	147	108	781
9	Turistattraktioner og kultursteder	Nørreport/Adelgade	473	100	113	686
2	Hovedgader og gågader	Jernbanegade	408	111	125	644
11	Kontorhuse, sportsarenaer, hospitaler og universiteter	Jens Otto Krags Plads	452	104	81	637

HVAD ER EN KRITISK LOKALITET?

- En kritisk lokalitet er en lokalitet med et højt indekstal svarende til meget affald på stedet.
- Indekstallet er beregnet på tværs af de optalte affaldsmængder for skod, småt og stort affald.
- Hvis det vægtede indekstal er mellem 6 og 9, så er der tale om en et kritisk niveau i renhold
- Der er ofte en sammenhæng mellem høj trafikintensitet (dvs. mange mennesker, pendlere og turister) og mængden af henkastet affald på lokaliteten.
- Byområderne har ofte de største problemer med henkastet affald
- Hvis kritiske lokaliteter ikke holdes rene for affald, kan lokaliteten motivere til en forkert affaldsadfærd (Broken window effekten)

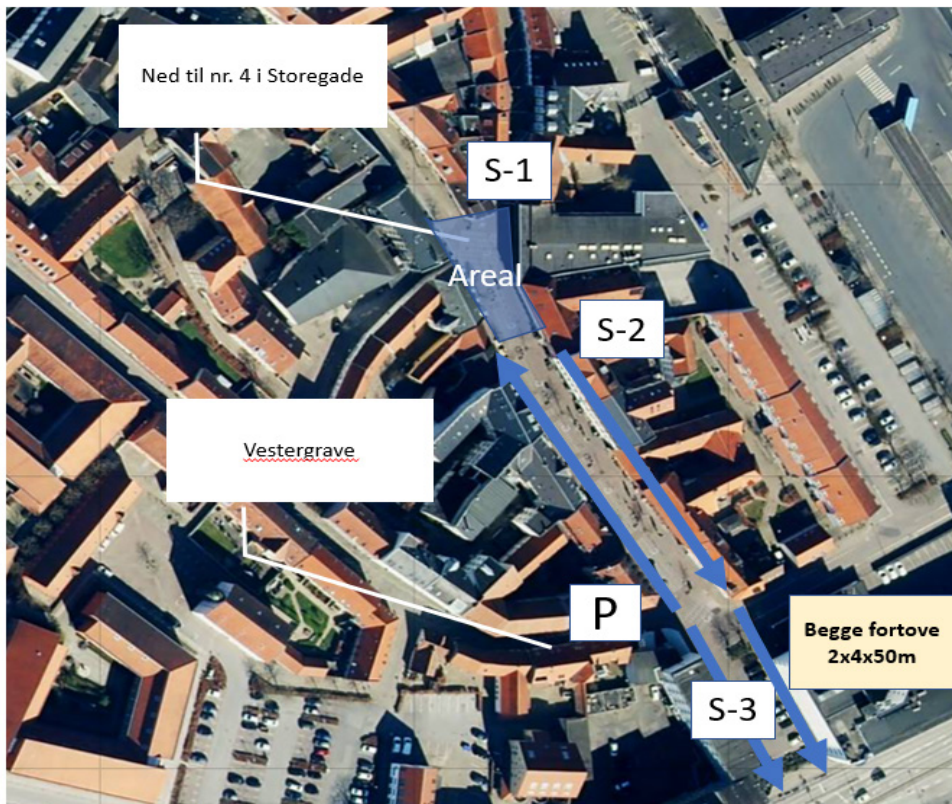

MEST KRITISK I Randers

STOREGADE

RENHOLDSESINDEKS I ÅRETS ANALYSE: 7,4

- Skemaet herunder viser samtlige optalte affaldsmængder på de 4 målepunkter i Storegade.
- Målepunkt S-1 og S-2 udgør 65% af affaldsmængderne.
- På S-2 blev der optalt 60 stykker stort affald.
- 64% af de optalte affaldsmængder på lokaliteten er skod.
- I 2023 var indekstallet på 7,2. Der er således tale om en stigning i affaldsmængderne fra 2023 til 2024.
- Det anbefales, at Randers Kommune besøger lokaliteten, med henblik på en vurdering af en mulige optimering af renholdelseskvaliteten.

Klik her og se en lille film fra en kritisk lokalitet

Skema 10: Optalte stykmængder pr. målepunkt:	Typen af målepunkter				%andel pr. affaldsgruppe:*
	P	S-1	S-2	S-3	
Antal skod pr. målepunkt:	164	290	295	124	64%
Antal småt affald pr. målepunkt:	141	90	118	10	26%
Antal stort affald pr. målepunkt:	35	29	60	9	10%
Samlet styktal pr. målepunkt:	340	409	473	143	1365
Fordeling af affaldsmængder:(%)	25%	30%	35%	10%	

*Andel af de samlede mængder

VI LØSER OPGAVERNE MED

HDR OPTIMERINGS- KONCEPT FOR KRITISKE LOKALITETER

HDR Optimeringskoncept anvendes på såkaldte "kritiske lokaliteter", som er steder i det offentlige byrum, hvor henkastet affald er en særlig udfordring. Konceptet falder i 3 centrale delfaser:

Diagnose

Der gennemføres en indledende mini-analyse af den kritiske lokalitet, hvor blandt andet renholdelsesniveauet, facadeforpligtelsen og skraldespande kortlægges.

Forberedende arbejde

Før der tages nye metoder i brug for at optimere renholdelsesniveauet, skal der gennemføres et forberedende arbejde på lokaliteten – en hovedrengøring.

Indsatsområder

HDR arbejder med 8 forskellige fokusområder, der på forskellig vis indgår i optimeringen af en kritisk lokalitet.

I 2023 blev der gennemført Optimeringsprojekter i Roskilde, Ballerup, Randers og Køge. Her en kommentar fra Henrik Lerdorf, projektkonsulent i Køge Kommune:

"For Køge Kommune har det fungeret rigtig fint at gøre brug af Hold Danmark Rent's optimeringsmetode på de kritiske lokaliteter"

"Det har givet os mulighed for at se lokaliteterne på en ny måde og med et helt nyt datasæt. Optimeringsmetoden gav os nogle rigtig fine resultater og en god bund at arbejde videre fra. Og så var det for os supervigtigt, at få vores driftsmedarbejdere med ind i beslutningsrummet og med i planlægningen af optimeringen"

GRÆNSE FLADER

I dette års HDR Affaldsanalyse stiller vi i særlig grad skarpt på en problemstilling, som har mødt os ude på de offentlige arealer lige siden vi startede med at indhente affaldsdata i 2016. Og det gør vi af flere årsager. Dels fordi denne problemstilling ofte påvirker de data, vi henter ind og senere viderebringer til jer på en negativ måde. Men også fordi netop den viden er et vigtigt afsæt for en konstruktiv dialog med andre arealansvarlige.

Det er derfor på tide, vi ser nærmere på grænsefladeproblematikken.

Grænseflader er steder, arealer og strækninger, hvor kommunens renholdelsesforpligtigelse støder op til andre grundejeres renholdelsesforpligtigelse. Det kan være ved privat beboelse, ved indkøbsarealer eller arealer op mod eller ved Banedanmark eller Vejdirektoratets områder. Fælles for disse arealer er at de ofte er meget udfordret af henkastet affald.

Der kan af og til opstå usikkerhed omkring, hvem der har renholdelsesforpligtelsen på et givent areal. Derfor opfordrer vi altid til i første omgang at undersøge dette nærmere og få det fastlagt. Når man kender "sin kollega" ude på arealerne, vil det give god mening at gå i dialog med vedkommende for i fællesskab at skabe en forståelse for udfordringen med det henkastede affald og sammen lave en plan for en forbedring. For kommunens borgere eller besøgende vil det nemlig ikke være tydeligt, hvem der har renholdelsesforpligtelsen, men området vil blot fremstå beskidt.

Nedenfor fremhæver vi de målepunkter på de 20 undersøgte lokaliteter, hvor der er fundet kritiske mængder af affald, hvilket ofte indikerer en grænsefladeproblematik, som bør afklares og gås i dialog omkring. Kritiske mængder af affald definerer vi som et indeks på 6 eller derover.

Lokalitet	Målepunkt*	Indekstal
Lok. 5 Busterminalen	S1	7,0

*se også bilag 2: Lokalitetskort

I Randers Kommune er der udfordringer med en grænseflade på en lokalitet.

I Randers Kommune har vi lokaliseret en kritisk grænseflade på en af målepunkterne ved Busterminalen. Indekstallet for dette målepunkt er på 7,0 i indekstal, hvilket svarer til et meget kritisk niveau. Det er restauranterne og Taxaholdepladsen man skal i dialog med.

HOLD DANMARK RENT

Denne rapport er udarbejdet af analyseteamet hos Hold Danmark Rent.
Vedlagt er følgende bilag:

Bilag 1 Lokaltetsoversigt
Bilag 2 Lokaltetskort
Bilag 3 Grunddata

Hvis der er spørgsmål til data, beregninger eller øvrigt i forbindelse med denne rapport -
da kontakt os endelig på mail eller telefon.

**HOLD
DANMARK
RENT**

Hold Danmark Rent
Rødeledsvej 70
5700 Svendborg
CVR-nummer: 37297925

Hold Danmark Rent (HDR) er en non-profit organisation, der arbejder for at nedbringe mængderne af henkastet affald på alle typer af arealer i Danmark.

